

Handläggare: Monica Petersson
Telefon: 08-508 25 028

Till
socialtjänst- och
arbetsmarknadsnämnden

Grön IT-strategi för Stockholms stad

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialtjänstnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart

Gillis Hammar

Eddie Friberg

Sammanfattning

Grön IT-strategi för Stockholms stad är en beskrivning av åtgärder för Stockholm stad som syftar till att minska miljöbelastning med hjälp av IT. Grön IT handlar dels om att använda informationsteknik som ett hjälpmedel för att minska miljöbelastningen totalt och dels om att minska energiförbrukning och miljöpåverkan för IT-sektorn i sig. De riktigt stora miljövinster handlar således inte om hur IT-sektorn kan spara energi utan om hur den kan bidra till att sänka miljöbelastningen på andra håll i samhället.

Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen anser att det är positivt med ett gemensamt styrdokument för Grön IT. Förvaltningen har idag en IT-policy och en transportpolicy som har liknande inriktning som strategin. Förvaltningen anser att det är värdefullt att använda sig mer av digitala media men samtidigt är det viktigt att garantera säkerheten för klienten/brukaren.

Tillståndsenheten kommer att inom en nära framtid införa en e-tjänst för krögare som möjliggör för dem att söka alkoholtillstånd via webben. Tillståndsenheten

ingår i ett projekt för att börja använda e-arkiv, som är under uppbyggnad, där de är ”piloter” för förvaltningen. Detta kommer på sikt både att effektivisera hanteringen och minska pappersförbrukningen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har för yttrande remitterat Grön IT – strategi för Stockholm stad till samtliga nämnder och Stockholms Stadshus AB. Remisstiden sträcker sig till den 18 september 2009.

Stockholms kommunfullmäktige har beslutat om ett framtidsdokument, *Vision 2030*. Visionen handlar om att Stockholm år 2030 är en av världens vackraste städer och den renaste och tryggaste huvudstaden. Stockholms stad ska vara världsledande på att utveckla, kommersialisera och tillämpa ny energi- och miljöteknik. Genom effektivisering och ökad användning av fossilbränslefria energikällor har stadens bidrag till växthuseffekten minskat.

Kommunfullmäktige har också fattat beslut om miljöprogram, *Stockholms miljöprogram 2008-2011*. Målen i programmet är styrande för staden som helhet och vägledande för den enskilda nämnden och styrelsen.

Vidare har kommunfullmäktige fattat beslut om två övergripande styrdokument som beskriver strategin för att utveckla Stockholms stad med hjälp av IT, *IT-programmet och e-strategin*. IT-programmet beskriver hur staden förhåller sig till utveckling av informations- och kommunikationsteknik, samt vilken riktning den utvecklingen ska ha. E-strategin beskriver hur IT ska användas för att realisera stadens vision.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom kansliavdelningen.

Ärendet

”Grön IT” har blivit samlingsbegrepp för de åtgärder som syftar till minskad miljöbelastning med hjälp av IT. Grön IT handlar dels om att använda informationsteknik för att minska den egna organisationens miljöpåverkan inom de verksamhetsområden som IT stöder eller kan stödja och dels om att minska energiförbrukning och miljöpåverkan för IT-sektorn i sig. De riktigt stora miljövinsterna handlar således inte om hur IT-sektorn kan spara energi utan om hur den kan bidra till att sänka miljöbelastningen på andra håll i samhället.

En satsning på Grön IT kan göra det enklare för kommunen att arbeta mer miljöanpassat med IT och samtidigt spara pengar. Det handlar dels om att använda

IT-lösningar för att minska miljöbelastningen och dels om hur man ska använda den IT-miljö man har idag och hur man ska tänka när man köper nya IT-tjänster och agerar för att utveckla IT-miljön på längre sikt.

Det finns en stor potential att energieffektivisera och minska utsläppen av växthusgaser i Stockholms stad. Den största potentialen finns i att energieffektivisera i första hand stadens bolag och förvaltningar som äger fastigheter.

De dominerande sektorerna för koldioxidutsläpp¹ i staden är

- Uppvärmning av fastigheter (45 %)
- Transporter (31 %)
- Elanvändning (24 %).

IT-sektorn i sig svarar för cirka 2 %. På global nivå kan detta jämföras med utsläpp från flyget. Om inte utvecklingen hejdas kommer miljöpåverkan från IT att öka relativt flyget.

IT som miljöteknik

Förslag till *Grön IT – strategi för Stockholms stad* tar upp ett antal områden med utgångspunkt från miljöprogrammets mål där IT kan användas som miljöteknik. Realisering av stadens *e-strategi* innebär bland annat att effekter uppnås som har direkt påverkan på miljön och som skapar synergier för Grön IT.

Grön IT – strategi för Stockholms stad innehåller förslag till åtgärder när det gäller miljöteknik inom följande sex områden:

1. Miljöeffektiva transporter
2. Giftfria varor och byggnader
3. Hållbar energianvändning
4. Hållbar användning av mark och vatten
5. Miljöeffektiv avfallshantering
6. Sund inomhusmiljö

Tillämpning av hållbar IT – Grönare IT

Grön IT- strategi innehåller förslag på åtgärder för en hållbar IT inom följande områden:

- Effektivare datacenter – infrastruktur och drift

---

¹ Minskade utsläpp av växthusgaser i Stockholms stad år 2015, Miljöförvaltningen 2007

- Effektivare arbetsplatser och konferensutrustning
- Skrivare och utskriftsproduktion
- Hårdvara
- Förtida utbyte av datorer och elapparater
- Återvinning av IT-utrustning

Strategin avslutas med en rad rekommendationer och användningsområden för IT för att minska miljöpåverkan. Stadsledningskontoret menar att genomförande av projekt *Gemensam IT-service* på förvaltningar och bolag kommer att starkt bidra till att IT-sektorns energiförbrukning och negativa miljöpåverkan minskar.

För att realisera strategin beräknas en genomförandeperiod på 3 – 5 år.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen uppskattar att staden tar ett helhetsgrepp när det gäller Grön IT och värdesätter förslagen i Grön IT-strategi. Stockholms stad är på många sätt en föregångare när det gäller miljön och det är viktigt att detta arbete fortsätter. Om Europa ska lyckas med att nå Europeiska Unionens mål om att minska koldioxidutsläppen med minst 20 procent fram till 2020 jämfört med 1990 är det viktigt att ta flera steg på vägen.

Förvaltningen har en IT-policy som utgår från IT-programmet och e-strategin och en långsiktig planering för att uppnå målen.

Miljöeffektiva transporter

Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen har en transportpolicy som utgår från stadens gällande miljöprogram. Förvaltningens verksamhet är mycket mötesintensiv och när det gäller klientarbete av olika slag är det direkta mötet mellan människor oftast helt nödvändigt. När det gäller andra typer av möten så framhålls i transportpolicyn att möjligheter att ersätta dessa med annan typ av kommunikation som exempelvis telefonmöte, fax, e-post eller vanlig post alltid ska undersökas.

Vidare så ska enligt transportpolicyn olika alternativ till bilåkning användas i första hand. Promenad eller cykling på korta sträckor och tunnelbana, buss eller pendeltåg för längre sträckor. Förvaltningen äger och leasar sammanlagt 58 tjänstebilar inom sin verksamhet och av dem är 36 miljöbilar. 2010 kommer samtliga bilar att vara utbytta och ersatta av miljöbilar enligt plan. Olika tekniska system som e-post t ex har förbättrar kommunikationen och minskat behovet av transporter för postförsändelser och därmed har koldioxidutsläpp minskat under ett antal år.

Giftfria varor och byggnader

Förvaltningen äger inga fastigheter utan hyr lokaler och kan därför inte påverka många av de faktorer som rör fastigheter. Målet för indikatorn om sänkt elförbrukning kommer dock att uppnås under mandatperioden bland annat har temperaturen sänkts i förvaltningens lokaler.

Effektivare Datacenter

Genomförandet av gemensam IT-service kommer att minska elförbrukningen genom att föra samman och utnyttja servrar och processorer i högre grad samt genom att föra samman applikationer. Större system är dock mer sårbara vilket är ett observandum.

Förvaltningens IT-stöd bygger på standardiserade lösningar både för mjukvara och hårdvara.

Skrivare och utskriftsproduktion

Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen har dubbelsidig utskrift som standard på samtliga multifunktionsskrivare. Inga lokala skrivare finns kvar på den centrala förvaltningen men på några boende- och behandlingsenheter kan det finnas enstaka lokala skrivare kvar. Förvaltningen använder även miljömärkt toner och miljömärkt papper. De flesta på förvaltningen har stora skärmar för att underlätta läsandet av digitala media.

Förtida utbyte av datorer och återvinning av IT-utrustning

I och med genomförandet av gemensam IT-service så ska datorer återvinnas på ett miljövänligt sätt. Detta har även tidigare fungerat på förvaltning. Datorer som har fungerat men som har behövt bytas ut har rensats på information och överlåtits till organisationer som nämnden samarbetar med. Datorer som inte har fungerat har lämnats till återvinning.

Utveckling av e-tjänster

Ett bra sätt att minska miljöbelastningen är att utveckla e-tjänster som ersätter pappersblanketter, pappersarkiv och minskar resandet. På tillståndsenheten är pappersåtgången och antalet postförsändelser mycket stort. Tillståndsenheten kommer att inom en nära framtid införa en e-tjänst för krögare som möjliggör för dem att söka alkoholtillstånd via webben. Tillståndsenheten ingår i ett projekt där de är ”piloter” för förvaltningen i staden för att börja använda e-arkiv som är under uppbyggnad. Detta kommer på sikt både att minska arbetsbördan men framförallt kraftigt minska pappersförbrukningen.

Förvaltningen ska upphandla ett nytt ärende- och dokumentationssystem. För närvarande genomförs en förstudie för ett elektroniskt ärendehanteringssystem för en effektiv informationshantering och för att på sikt kunna lagra upprättade handlingar i ett e-arkiv. Tanken är att både upprätta en handling digitalt och också arkivera den digitalt. Möjlighet att signera handlingar digitalt finns redan idag.

För information använder sig förvaltningen av digitala media i mycket stor utsträckning. Allmän information till medarbetare är digital via intranät m.m. Alla brukare ska ha tillgång till de IT-tjänster som finns generellt i samhället. Externa samarbetspartners har tillgång till information om verksamhetsutbud, service och tjänster via förvaltningens e-tjänster och webb-sida.

Sammantaget vill socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen framhålla att Grön IT-strategi för Stockholms stad är ett bra instrument tillsammans med e-strategin och IT-programmet som stöd för ett miljövänligt tänkande både vad gäller IT och IT som miljöteknik.

Införandet av digitala dokumentationssystem, schemaläggning, bokningssystem, e-tjänster m.m. underlättar och förenklar för den centrala förvaltningen och för förvaltningens boende- och behandlingsenheter. Vid störningar måste dock alltid säkerheten för den enskilde klienten och medborgaren garanteras. En förutsättning för att dokumentationen ska fungera är att det finns god tillgång till datorer och uppkopplingar och att tiden för inloggning är kort. När nya system införs är det mycket viktigt att tänka på användarvänligheten för både anställda och brukare.

Bilagor 1-3